

Kompletní ochrana všech obilnin fungicidy firmy Dow AgroSciences

Ceny obilnin se v posledním desetiletí cyklicky měnily a v době vyšších cen bylo vždy rozumné maximalizovat výnosy, aby zisk v letech dobrých vytvořil rezervu pro roky horší. Letošní rok zatím vypadá na průměrný, což pro pěstitele znamená použít především intenzifikační faktory, které mají nejvyšší vliv na výnos a nejvyšší ekonomickou návratnost. Sem patří především časné dusíkaté hnojení, přiměřené odplevelení porostu a odpovídající fungicidní ochrana.

Devět fungicidních látek a 6 přípravků – s nimi již lze řešit jakoukoliv houbovou chorobu v obilninách

Výběr obilních fungicidů je v současnosti velmi široký a firmy se snaží vyvíjet nové a nové. Většina nově vyvinutých fungicidních látek bezesporu přináší další vylepšení v účinnosti, ale doposud zcela jistě nebyla vynalezena účinná látka, která by jednou aplikací potlačila po celou vegetační sezónu nebo alespoň její hlavní část většinu chorob. Proto stále platí, že lepšího výsledku vždy dosáhneme opakovanou aplikací fungicidů, než jednou aplikací sice nejnovějšího fungicidu, ale stále jen fungicidu. Na druhé straně platí, že pro hlavní fungicidní ošetření je dnes vhodné z hlediska účinku i antirezistentní strategie použít kombinované fungicidní přípravky nebo si jejich kombinace vytvořit tank-mixovou kombinací. V loňském roce přišla firma Dow AgroSciences na trh se 4 nově registrovanými širokospektrálními fungicidy, které obsahují 7 různých účinných látek z pěti různých fungicidních skupin. Jsou tak schopny řešit všechny hlavní a nebezpečné choroby obilnin. Ve spojení s již zavedeným Atlasem, který představuje další účinnou látku z další skupiny fungicidů a s Lynxem, je to celkem 6 různých fungicidních přípravků a 9 různých účinných fungicidních látek. S těmito fungicidy již lze řešit jakýkoliv problém v jakékoliv obilnině a to dle potřeby daného porostu.

Jak ošetřit v letošním roce ozimé pšenice?

Cena potravinářské, ale i krmné pšenice je v době psaní tohoto článku průměrná. Ošetření ozimé pšenice fungicidy je dnes již součástí technologie, při průměrných cenách je ale nutno volit fungicidy především podle stavu porostu. Předpokládáme, že velká část pěstitelů bude v letošním roce preferovat 1–2 aplikace fungicidů v porostech ozimé pšenice. Důležitý bude samozřejmě ještě průběh počasí v době vegetace a s ním spojený infekční tlak chorob. Jestliže předpokládáme v daném porostu jen jednu aplikaci fungicidu v růstové fázi praporcového listu obilniny, je z nově registrovaných fungicidů nejvhodnější LIMIT v dávce 0,6 l/ha. Výborným účinkem na bráničnatky, rzi, DTR, choroby pat stébel, ale i padlí zabezpečí aplikace Limitu vysokou návratnost a zároveň i vysoký výnos při jedné aplikaci fungicidu. Aplikací Limitu získáte nejvyšší aplikační dávku epoxiconazolu na 1 ha ze všech registrovaných přípravků. Vysoká dávka epoxiconazole společně s thiophanatem je pak zárukou vysoké a dlouhodobé účinnosti.

Pokud bude průběh jara vlhký a obilninu pěstujeme po obilnině, je velmi vhodné aplikovat již v 1. až 2. kolénku nově registrovaný širokospektrální fungicid APEL v dávce 1,0 l/ha. Apel vykazuje výbornou účinnost na stéblolam, ale vedle toho spolehlivě zastaví i časný výskyt bráničnatky, různých skvrnitostí, DTR apod. Pokud je v porostu již přítomno padlí nebo pokud je daná odrůda na padlí citlivá, je vhodné přidat 0,1 l/ha Atlasu. Fungicidní sled Apel v 1. až 2. kolénku (v případě výskytu padlí s Atlasem) a následně na praporcový list aplikace Limitu poskytne dlouhodobou a širokospektrální ochranu ozimé pšenice a vykazuje jednu z největších návratností aplikace fungicidů

v ozimých obilninách. Speciálně tento sled aplikace fungicidů je velmi vhodný při průměrných cenách obilnin. Pokud bude třeba ještě chránit klas proti fusáriím a bráničnatkám, případně celý porost proti pozdním infekcím rzemi, je vhodné v době květu aplikovat Lynx v dávce 1,0 l/ha nebo Limit v dávce 0,6 l/ha a ochrana dané ozimé pšenice je kompletní s předpokladem vysokého výnosu za velmi přijatelné náklady.

Jestliže je porost již od jara veden na vysoký výnos a potravinářskou kvalitu, je možno aplikaci Limitu na praporcový list nahradit aplikací trojsložkového fungicidu Allegro Plus s účinkem prakticky na kompletní spektrum chorob. Vzhledem k tomu, že Allegro Plus je kombinací azolu, strobilurinu a morfolinu, působí na kompletní spektrum hlavních chorob. Jistě nemá smysl Allegro Plus kombinovat s jiným fungicidem – spektrum účinku již prakticky nelze rozšířit. Aplikace Allegro Plus má nejvyšší návratnost především na intenzivně pěstované potravinářské pšenice, které již byly ošetřeny proti stéblolamu a dalším chorobám Apelem, případně TM Apelu s Atlasem. Nejvyšší návratnost Allegro Plus má aplikace na zdravý porost nebo při prvních výskytech chorob. Následně doporučujeme aplikovat Lynx v době květu proti fusáriím a následným infekcím bráničnatkami. Tento sled fungicidů je velmi vhodný na všechny intenzivně vedené porosty ozimé pšenice.

Výše uvedené možnosti jsou jen základními variantami ošetření obilnin, které se dají různě kombinovat. Při několikanásobném fungicidním ošetření, které je jistě vhodnější a účinnější než jednonásobné ošetření v superlativěch představenou fungicidní novinkou, je možno v pšenici použít širokospektrální fungicid Paragan, který je v ozimé pšenici nejvhodnější zařadit po aplikaci Apelu ještě před aplikací Limitu nebo Allegro Plus. Ale sled 3 fungicidů má své opodstatnění jen při vysokém infekčním tlaku chorob nebo v případě, že by se ceny obilnin vrátily na úroveň roku 2011.

Pokud plánujeme ozimou pšenici ošetřit fungicidem jen 1x, je nejvhodnější aplikace LIMITu v době praporcového listu. Jestliže předpokládáme problém se stéblolamem nebo padlím, je vhodné před Limit zařadit APEL nebo Apel s Atlasem. Proti fusáriím a dalším chorobám je možno po Limitu zařadit Lynx. Z hlediska účinku těžko překonatelným fungicidem je Allegro Plus, kterým lze nahradit u intenzivně pěstovaných pšenic aplikaci Limitu.

Fungicidní ochrana jarních ječmenů

U jarního ječmene je především nutné zabránit redukci odnoží časným výskytem padlí travního. Pokud nezabráníme napadení porostu padlím a to i u odrůd s vneseným genem rezistence proti padlí, dojde vždy k úbytku počtu odnoží a tím i výraznému snížení výnosu. Tento fakt je již více jak 10 let prokazován exaktními pokusy firmy Ditana na více jak 20 odrůdách jarního

Technologie ošetření jarního ječmene proti houbovým chorobám by vždy měla začínat aplikací ATLASu proti padlí. Následně se nejdéle při objevení praporcového listu aplikuje širokospektrální fungicid PARAGAN nebo fungicid s výjimečným spektrem účinku ALLEGRO PLUS. Proti fuzáriím či braničnatkám se pak krátce po vymetání ječmene aplikuje LYNX.

ječmene každý rok, včetně odrůd s vneseným genem rezistence. Proto je třeba vždy na začátku odnožování ječmene aplikovat ATLAS v dávce 0,15–0,2 l/ha. Následně je pak nutno porost sledovat a při prvním výskytu skvrnitostí nebo jiných chorob, nejdéle však při objevení praporcového listu aplikovat širokospektrální fungicid PARAGAN v dávce 0,5 l/ha u běžné intenzity pěstování. Pokud je ječmen pěstován ve sladovnické kvalitě na vysoký výnos, pak je možné nahradit Paragan fungicidem s výjimečně širokým spektrem účinku Allegro Plus v dávce 0,8 l/ha, jako trojkombinací azolu, strobilurinu a morfolinu. Podle potřeby je pak možno v době květu ječmene (tedy ihned při metání) aplikovat Lynx v dávce 0,8 l/ha na fuzária a braničnatky v klasech.

Je třeba ošetřovat proti chorobám i triticales a žito?

Každá obilnina reaguje na aplikaci fungicidu navýšením výnosu. Ovšem každá obilnina má zároveň svůj výnosový strop. U žita je výnosový potenciál nižší, než u pšenice, proto se s fungicidním ošetřením začínalo u pšenic, neboť tam má aplikace fungicidů nejvyšší návratnost. Vyšlechtěním nových odrůd žit a především rozšířením o křížence pšenice a žita – triticales, stoupl podstatně i výnosový potenciál žita, ale zejména triticales. Ovšem stoupla také potřeba chránit triticales, ale i nové odrůdy žita proti chorobám. V žitu, ale ani v triticales není zatím registrováno mnoho fungicidních přípravků. Registraci ve všech obilninách včetně žita a triticales má širokospektrální fungicid PARAGAN. U žita se Paragan aplikuje na praporcový list v dávce 0,5 l/ha. Aplikace Paraganu udrží poslední 2–3 listy žita minimálně 3–4 týdny bez výskytu chorob, což značně navýší výnos žita.

U triticales je třeba počítat s výskytem podobných chorob, jako u pšenice. Choroby se také u triticales vyskytují dříve, než u žita. V roce silného tlaku chorob je možno Paragan v triticales aplikovat i 2x a to nejprve ve 3. kolénku a následně na praporcový list triticales. Vždy v dávce 0,5 l/ha.

Vysokou návratnost má i aplikace Paraganu na praporcový list ozimého ječmene. Aplikuje se opět 0,5 l/ha.

Ekonomika ošetření obilnin proti chorobám

V době vytváření tohoto článku, jsou ceny obilnin průměrné. Pokud tak zůstanou i ve vegetačním období, lze letos jako rentabilní považovat 1–2 fungicidní aplikace s tím, že podle infekčního tlaku chorob může být ještě jedna aplikace přidána. V případě 1–2 aplikací doporučujeme na první aplikaci v pšenicích širokospektrální fungicid APEL (v případě výskytu padlí v kombinaci s Atlasem) a následně na praporcový list širokospektrální fungicid LIMIT. Dle potřeby pak na klas je možno aplikovat LYNX. Tento sled fungicidů bude mít letos jistě při běžné intenzitě pěstování pšenice nejvyšší návratnost ohledně „výnosu“ peněz z 1 hektaru ozimé pšenice.

Podobně bude mít nejvyšší návratnost navýšení tržeb z 1 ha ječmene sled aplikací Atlas, Paragan a dle potřeby Lynx.

Pokud ale máme intenzivní porosty a naším cílem je maximalizovat tržby z jednoho hektaru, je vhodné nahradit u ozimé pšenice aplikaci Limitu Allegrem Plus, stejně jako nahradit Paragan v jarním ječmeni opět Allegrem Plus. Tento sled fungicidů poskytuje v současnosti prakticky nejlepší možnou ochranu obilnin proti chorobám a tím zabezpečí i nejvyšší výnos.

Pokud je cílem jen nejvyšší návratnost na každou investovanou korunu ve formě fungicidu a ne maximalizace výnosu, je nejvýhodnější aplikovat jen Limit nebo Allegro Plus na praporcový list ošetřované obilniny. Letos se ale jako optimální ošetření obilnin proti chorobám jeví 1–2 aplikace.